

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

341.231.14

MRŠEVIĆ, Zorica

Ženska prava u međunarodnom pravu / Zorica

Mršević. - 2., dopunjeno izd. - Beograd:

Jugoslovenski komitet pravnika za ljudska prava 1999, (Beograd:
Štamparija Tehnološko – metalurškog fakulteta). – 189 str.; 24 cm

Summary: Women's Rights in International Law.

- Bibliografija: str. 184 -186.

342.72/73-055.2 396.000.341

316.662-055.2

- a) Žene – Pravni položaj b) Žensko pitanje
- Medjunarodnopravni aspekt c) Prava čoveka
d) Žrtve nasilja – Žene

ID= 79172108

jugoslovenski komitet
pravnika za ljudska prava

dr Zorica Mršević

**ženska prava
u medjunarodnom
pravu**

- drugo dopunjeno izdanje -

Beograd
1999

Yugoslav Lawyers
Committee for Human Rights

Dr Zorica Mršević

*Women's Rights in
International Law*

Published by

*Yugoslav Lawyers Committee for
Human Rights*

Drinčićeva 28, Belgrade

Tel/fax: 3224-704, 3249-346

E-mail: yulaw@eunet.yu

Web site:

[http://members.tripod.com/
~hrights/index.html](http://members.tripod.com/~hrights/index.html)

Editorial board

Biljana Kovačević-Vučo

Gradimir Nalić

Dr Stevan Lilić (Editor)

Reviewers

Prof. dr Slobodanka

Konstantinović-Vilić

Aleksandar Lojpur, lawyer

For the Publisher

Biljana Kovačević-Vučo

Computer formatting: *Danius*

Printed by: ZGT, copies 500

This publication was supported
by *The Fund for an Open Society*

© *Yugoslav Lawyers Committee
for Human Rights, 1999*

Jugoslovenski komitet
pravnikā za ljudska prava

Dr Zorica Mršević

*Ženska prava u
međunarodnom pravu*

Izdavač

*Jugoslovenski komitet
pravnikā za ljudska prava*

Drinčićeva 28, Beograd

Tel/fax: 3224-704, 3249-346

E-mail: yulaw@eunet.yu

Web site:

[http://members.tripod.com/
~hrights/index.html](http://members.tripod.com/~hrights/index.html)

Uređivački odbor

Biljana Kovačević-Vučo

Gradimir Nalić

Dr Stevan Lilić (urednik)

Recenzenti

Prof. dr Slobodanka

Konstantinović-Vilić

Aleksandar Lojpur, advokat

Za izdavača

Biljana Kovačević-Vučo

Kompjuterska obrada: *Danius*

Štampa: ZGT, tiraž 500

Izlaženje ove knjige pomogao je
Fond za otvoreno društvo

© *Jugoslovenski komitet
pravnikā za ljudska prava, 1999*

SADRŽAJ

I Glava

PRAVO DA SE BORIMO ZA SVOJA PRAVA	13
1. Pravo da se borimo za svoja prava	13
2. Od bezvrednosti ženskog života do diskriminacije ženske kreativnosti: srednjovekovna Kina i renesansna Bolonja	13
3. Kada i kako je počelo da se govori o ženskim ljudskim pravima	14
4. O konvenciji o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena	19
5. Feminizam i polno zasnovano nasilje	25
6. Žensko siromaštvo	26

II Glava

PRAVO NA ZAŠTITU OD NASILJA	30
1. Nasilje prema ženama: teorijske osnove i praktične implikacije ...	30
2. O deklaraciji o eliminaciji nasilja prema ženama	33
3. O posebnoj izveštačici	38
4. Deklaracija o politici suprotstavljanja nasilju prema ženama u demokratskoj Evropi (Sanja Radisavljević)	40

III Glava

REPRODUKTIVNA PRAVA ŽENA	45
1. Ženska deklaracija o populacionoj politici	45
2. Pravo planiranja porodice i inkriminisanje pobačaja	48
3. Istorijska geneza ideje kontrole fertiliteta	50
4. Pravni status abortusa u svetu	53
5. Prolajf pokret	55

IV Glava

PRAVO NA ZAŠTITU OD SEKSUALNOG NASILJA	57
1. Medjunarodna mreža za Novu Konvenciju o eliminaciji svih oblika seksualne eksploatacije	57
2. Seksualno nasilje u ratnim, kriznim vremenima i prostorima ...	63
2.1. Crveni fenjeri rata	63
2.2. Prodaja žena	65
2.3. Sve se prodaje, sve se kupuje	65
2.4. Osmehom ili mini-suknjom do posla	66
2.5. Devojke za iznajmljivanje	66
2.6. Od igračica do prostitutki	66
2.7. Javna kuća kao javna tajna	67
2.9. Obećanja, obećanja	68
2.10. Zengice	69
2.11. Ko su one?	70

2.12. A ko su oni?.....	73
3. Pravni aspekti silovanja i drugih seksualnih napada	74
V Glava	
ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA LEZBEJKI	77
1. Antidiskriminativna klauzula Maastrihetskog ugovora	77
2. "Povelja" lezbejskih prava	77
VI Glava	
ŽENSKA PRAVA I PEKINŠKA DEKLARACIJA	79
1. Osnovni zadaci i aktivnosti predviđeni pekinškom deklaracijom	79
2. Zadaci vezani za problem ženskog siromaštva	80
3. Zadaci vezani za obrazovanje i obučavanje žena	83
4. Nejednakost, neadekvatnost i nejednaki pristup žena službama zdravstvene zaštite	85
5. Zadaci vezani za problem nasilja prema ženama	89
6. Umesto zaključka o Pekinškoj deklaraciji	92
VII Glava	
TEKSTOVI MEDJUNARODNIH UGOVORA RELEVANTNIH ZA ŽENSKA LJUDSKA PRAVA	94
1. Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena	94
2. Deklaracija o eliminaciji nasilja prema ženama	105
3. Najrobijska pravila o poboljšanju budućeg položaja žena	110
4. Konvencija protiv mučenja i drugih svirepih, nehumanih i degradirajućih postupaka ili kažnjavanja	111
5. Dodatak rezolucije Ekonomskog i socijalnog saveta 1990/15: "Preporuke i zaključci proizašli iz prvog razmatranja i ocene primenjivanja najrobijskih unapredjenih pravila"	113
6. Rezolucija Ekonomskog i socijalnog saveta 1991/18 o nasilju nad ženama u svim njegovim formama (1991)	113
7. Generalna preporuka 19 komiteta za eliminisanje diskriminacije prema ženama (CEDAW)	115
8. Rezolucija 1992/18 Ekonomskog i socijalnog saveta "Nasilja prema ženama u svim njegovim formama"	121
9. Rezolucija 1992DJ20 ekonomskog i socijalnog saveta "Poboljšanje položaja žena i ljudska prava" (1992)	122
10. Preporuka Br. R (85) 4 odbora ministara država članica o nasilju u porodici	124

11. Deklaracija o politici suprotstavljanja nasilju prema ženama u demokratskoj Evropi	126
12. Pekinška deklaracija i platforma delovanja (1995) "Ženska deca"	131
13. Ženska deklaracija o populacionoj politici	134
14. Rezolucija o jednakim pravima homoseksualaca i lezbejki u evropskoj zajednici evropskog parlamenta	138
15. Predlog konvencije protiv seksualne eksploatacije, revizija izvršena januara 1995, nacrt	141
16. Daka deklaracija	154
17. Ženevska rezolucija o zloupotrebi interneta u svrhu seksualne eksploatacije	157
18. Prostitucija - "Seks kao posao" – izjava koalicije protiv trgovine ženama –Ženske grupe pacifičke Azije i Filipina	159
VIII Glava	
AD SOLUTIONEM QUAESTIONIS.....	161
1. Sanjala sam - ženska ljudska prava ili neke stvari moraš samo jako želeti i one će se ostvariti	161
2. Koje mi je pravo sada uskraćeno	162
ŽENSKA POLITIKA KAO MOGUĆI PUT KA ŽENAMA U POLITICI	164
EPILOG.....	175
SUMMARY IN ENGLISH	176
LITERATURA	179
IZVODI IZ RECENZIJA	183
JUGOSLOVENSKI KOMITET PRAVNIKA ZA LJUDSKA PRAVA ...	185
YUCOM	187
IZDANJA YUCOM-a	189

CONTENTS

I Chapter

RIGHT TO FIGHT FOR OUR OWN RIGHTS	13
1. Right to fight for our own rights	13
2. From worthless women's lives to discrimination of women's creativity: Medieval China and Bologna in Renaissance	13
3. When and how women's human rights became a topic.....	14
4. About Covenant on Elimination of All Forms of Discrimination against Women	19
5. Feminism and gender based violence	25
6. Women's poverty	26

II Chapter

RIGHT TO FREEDOM OF VIOLENCE	30
1. Violence against women: theoretical background and practical implications.....	30
2. About Declaration on Elimination of All Forms of Violence against Women	33
3. About the Special Rapporteur	38
4. Declaration on Policies for Combating Violence against Women in a Democratic Europe (Sanja Radisavljević).....	40

III Chapter

REPRODUCTIVE RIGHTS OF WOMEN	45
1. Women's Declaration on Reproductive Rights	45
2. Right on family planing and incrimination of abortion	48
3. Historical genesis of the fertility control concept	50
4. Legal status of abortion in world	53
5. Pro-life movement	55

IV Chapter

RIGHT FOR FREEDOM OF SEXUAL VIOLENCE	57
1. International network for new Covenant on Elimination of All Forms of Sexual Exploitation	57
2. Sexual violence in war and crisis times and spaces	63
2.1. War red lights	63
2.2. Trafficking in women	65
2.3. All is for selling, all is for buying	65
2.4. How to get a job place, with mini-skirt, nice smile, or	66
2.5. Hired girls	66
2.6. From go-go dancers to prostitutes	66
2.7. Brothels as public secret	67
2.8. Ladies for a red banknote	68

2.9. Promises, promises.....	68
2.10. ZNG women	69
2.11. Who are women?	70
2.12. End who are men?.....	73
3. Legal aspects of rape and other sexual assaults	74
V Chapter	
PROTECTION OF HUMAN RIGHTS OF LESBIANS	77
1. Anti-discriminative clause of Maastricht Treaty	77
2. "Bill" of lesbian rights	77
VI Chapter	
WOMEN'S RIGHTS AND BEIJING DECLARATION	79
1. Main tasks and activities in Beijing Declaration	79
2. Tasks concerning women's poverty issue	80
3. Tasks concerning education and training of women	83
4. Inequality and inadequate access to health care services	85
5. Tasks concerning violence against women sue	89
6. Instead of conclusion: about Beijing Declaration	92
VII Chapter	
INTERNATIONAL TREATIES RELEVANT FOR WOMEN'S HUMAN RIGHTS	94
1. Covenant on Elimination of All Forms of Discrimination against Women	94
2. Declaration on Elimination of Violence against Women	105
3. Nairobi forward-looking strategies for the advancement of women	110
4. Convention against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment	111
5. Appendix to ECOSOC Resolution 1990/15 "Recommendation and conclusions arising from the first review and appraisal of the implementation of the Nairobi forward-looking strategies", Recommendation XXII	113
6. ECOSOC Resolution 1991DJ18 on violence against women in all its forms (1991)	113
7. General recommendation 19 of the Committee on Elimination of Discrimination against women (CEDAW)	115
8. Resolution 1992/18 of ECOSOC "Violence against women in all its forms"	121
9. Resolution 1992/20 of ECOSOC "Advancement of Women and Human Rights" (1992)	122
10. Recommendation No. R (85) 4 of the Committee of Ministers to member states on Violence in Family	124

11. Declaration on Policies of Combating Violence against Women in Democratic Europe	126
12. Beijing Declaration and Platform for Action (1995) "Girl child"	131
13. Women's Declaration on Populist Policies	134
14. European Parliament Resolution on Equal Rights of Homosexuals and Lesbians in European Community	138
15. Draft on Covenant against Sexual Exploitation, Revision done in January 1995	145
16. Dhaka Declarati.....	154
17. Geneva Resolution on Misuse of the Internet for the Purpose of Sexual Exploitation	157
18. Prostitution as "sex work" - Statement of the Coalition Against Trafficking in Women – Asia Pacific and Philippine Women's Groups	159
VIII Chapter	
AD SOLUTIONEM QUAESTIONIS	161
1. I had a dream – women's human rights, or some things you should really strongly wish and they will be realized	161
2. Which right is now denied to me.....	162
WOMEN'S POLITICS AS POSSIBLE WAY TOWARDS WOMEN IN POLITICS	
EPILOGUE.....	164
SUMMARY IN ENGLISH	175
LITERATURE	176
WORDS OF EXPERTS	179
YUGOSLAV LAWYERS COMMITTEE FOR HUMAN RIGHTS	183
YUCOM	185
EDITIONS YUCOM-A	187
	189